

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—You were able to take a decision about giving Rs. 5000 to the widow and parents of the person who fell down from the hostel. Here, it is an official who was discharging the duty of the Government. He was a poor man. I want to know what your difficulties are in expediting the matter.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಬೇಗ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ರಾಕ ಸ್ಕೋಪ್ ಜರಾಶಯದಿಂದ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಜಮೀನುಗಳೆಲ್ಲ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಲು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕೇಳಿರುವಂಥ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜಮೀನಿವೇಯೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

Illegal cutting ತಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿಯವರು ಖಾನಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸೊಸೈಟಿಯವರೂ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಿಂದ ತಡವಾಗಿದೆ. ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಹೋಗಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ, ಆ ಪ್ರದೇಶ ವಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಾದರೂ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri V. SRINIVAS SHETTY.—I mentioned something about giving out contracts in Malnad.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್.—ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಏನಾದರೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರದೇಶ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವಹಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೂಪ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ತಂಗಡಿ ಚಕ್ರಿಯನ್ನು districtwise ಕೊಟ್ಟರೆ ಕಡಮೆ ಹೂಬರುತ್ತದೆ, talukwise ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ, hobliwise ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಅನಿವಾರ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ,

ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು clear ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಚೆಂಡರು ಹಾಕಿದರೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲ ವಾಹನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೂ ವಾಹನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು intensive ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ವಾಹನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದನ್ನು ನಾನಾಗಲೇ ವಿಶದಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇವರಿಗೆ ಬೇರ್ಪೆ ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಐದಾರು ದಿವಿಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜೀಪ್ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎನ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ಅರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಾಹನಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ. They are being wasted in most of the cases. ಆ ವಾಹನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ತಕ್ಷಣ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ heavy smuggling ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. If you prevent smuggling you will save a lot. ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವನು ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟು ಅವನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಬೇಗ ಕೊಡಬೇಕು. Let there be security and safety to the Government servants. Let them have an assurance that even if they die while on duty, their dependents will get protection from the Government.

Sri K. F. PATIL.—I welcome that suggestion.

Statement re. time taken by parties in the Budget Discussion.

Mr. SPEAKER.—Before we rise, I would like to make a statement in respect of the time taken by the party in power and others. This is a very important statement because some members are under the impression that I have given more time to certain people and less time to others. I have got a statement showing the time taken by the party in power, the P. S. P. and the Independents. The total number of participants in general discussion on the Budget is 45; out of them Congress Members are 24, P.S.P. Members are

8 and Independents 13; the total time taken for the General Discussion on Budget is 38 hours 5 minutes; the Congress Members have taken 24 hours 5 minutes; the P. S. P. Members have taken 8 hours 55 minutes; and the Independent Members have taken 8 hours 5 minutes; in respect of debate on the Motion of Thanks on the Governor's Address, the Congress Members have taken 4 hours 30 minutes, Opposition Members have taken 6 hours 15 minutes; then in respect of Demands for Grants upto 5th April 1960, the total time taken for debate is 12 minutes 48 hours; out of that, the Congress has taken 7 hours 34 minutes and the Opposition has taken 5 hours 14 minutes; the P.S.P. has taken 2 hours 23 minutes and the Independents have taken 2 hours 51 minutes. 11 Congress Members have taken part in the discussion and 13 opposition Members have spoken. Out of the opposition, 6 are P.S.P and 7 are independents. The total time on all these items upto 5th April is 61 hours 38 minutes; out of that 33 hours 9 minutes were taken by the Congress, 28 hours 29 minutes are taken by the Opposition. I leave the Members to come to any conclusion they like.

Now, the House rises and will meet after half an hour.

The House adjourned for recess at Two of the Clock and re-assembled at Thirty Minutes past Two of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair.]

*ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪ (ಸಹಕಾರ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕೆಲವು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದಂಥ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಅಧಿವೇಶನದ ಹಿಂದಿನ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಂಥ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತುಂಬಾ ವಿವರವಾದ ಜವಾಬನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ

ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಎತ್ತಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಲವಾರು ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯು ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವೂ ಹೊಸ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 13 ಸಾವಿರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸಾಧನೆ ಹೊಂದಿದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 7 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಸಂಘಗಳು ವ್ಯವಸಾಯ ಗಾರರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸಾಯದ ವೃತ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಆರಾಧನಾ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಈಗ ಸುಮಾರು 3-4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರೈತಾಪಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಂಚತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಇವು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಸುಮಾರು 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಒದಗಿಸಿವೆ. ಮತ್ತು ವಸೂಲ ಸಹ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಂದರೆ 90ರಿಂದ 95ರ ವರೆಗೂ ಏರಿವೆ. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನೋಟನೆ ಮಾಡದೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು, ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಂತಹ ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗ ವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಕೆಲವರು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡವಾರು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ, ಆ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ತೀರಾ ಕಡಮೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಅದೇಶ ವರ್ಗದವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಉನ್ನುವಾರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ದುಡ್ಡನ್ನು ಹಂಚಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು, ಪ್ರೈಮರಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳವರು ಬಹಳ ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುವ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕಬ್ಬಿಣ, ಗೊಬ್ಬರ, ಬೀಜವರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳವರು ಬಹಳ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಂಶ. ಸುಮಾರು ಇನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೇ ಗೊಬ್ಬರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂದರೆ “ಅಮೋನಿಯಂ ಸಂ